

Handläggare
Kristoffer Bengtsson
Telefon: 0850829612

Till
Kommunstyrelsens råd för mänskliga
rättigheter

Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019

Kansliet för mänskliga rättigheter föreslår att kommunstyrelsens råd för mänskliga rättigheter ställer sig bakom kansliets promemoria.

Annika Hjelm
Direktör för mänskliga
rättigheter

Bakgrund

I budget för 2017 fick socialnämnden i uppdrag att ta fram en handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden. Handlingsplanen är en bilaga till Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019.

Socialnämnden har nu godkänt ett förslag till handlingsplan och överlämnat ärendet till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens råd för mänskliga rättigheter är remissinstans i ärendet.

Ärendet

Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019 antogs av kommunfullmäktige 2014-05-26. Programmet slår fast följande mål för målgruppen barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden:

- Att antalet familjer eller vårdnadshavare med barn som har ett osäkert boendeförhållande ska minska.
- Att antalet familjer eller vårdnadshavare med barn som har en mer stadigvarande boendesituation ska öka.
- Alla familjer eller vårdnadshavare med barn som har haft en osäker boendesituation mer än en månad ska erbjudas ett längre beslut om ett boende.

Staden genomför regelbundet kartläggningar av såväl det totala antalet hemlösa personer som av antalet barnfamiljer med socialtjänstkontakt som lever under osäkra boendeförhållanden. Den senaste kartläggningen visar att antalet barnfamiljer i Stockholm som lever under osäkra boendeförhållanden ökar, trots att det totala antalet hemlösa personer i staden successivt har minskat sedan 2004. I januari 2017 var det 342 familjer, sammanlagt 718 barn, som hade socialtjänstkontakt och som levde under osäkra boendeförhållanden. Detta är en ökning med 41 barnfamiljer och sammanlagt 83 barn sedan den föregående kartläggningen i april 2015.

Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019

Handlingsplanens syfte är att intensifiera socialtjänstens arbete och möjliggöra en strategisk samordning för att minska de negativa effekterna som osäkra boendeförhållanden har på barns uppväxtvillkor. Planen beskriver även vilka arbetsrutiner och metoder socialtjänsten ska använda.

Handlingsplanen tydliggör att barnfamiljer endast i nödfall och då under mycket korta perioder ska bo på hotell eller vandrarhem. I de fall detta bedöms som nödvändigt ska socialtjänsten se över och tillgodose det enskilda barnets behov av kompensatoriska åtgärder, till exempel genom att tillämpa en mer generös bedömning vid beslut om ekonomiskt bistånd till fritidsaktiviteter och SL-kort. Kompensatoriska åtgärder bör enligt handlingsplanen även ingå i mallar och rutiner.

Mål för arbetet

- Att antalet vårdnadshavare med barn som lever under osäkra boendeförhållanden ska minska.
- Att antalet vårdnadshavare med barn som får ett permanent boende ska öka.
- Att antalet vräkningar där barn är berörda ska minska.

Principer som ska styra arbetet

- Barnrättsperspektivet och barnets perspektiv ska beaktas i alla ärenden där det finns barn som lever under osäkra boendeförhållanden.
- Långsiktiga boendelösningar ska alltid eftersträvas.
- Korta beslutstider ska så långt det är möjligt undvikas, vilket innebär att insatserna ska vara beslutade för så långa perioder som möjligt.
- Inga barnfamiljer ska vräkas utan att det finns ett alternativt boende.

- Barn ska inte behöva byta skola eller förskola vid flytt till ett tillfälligt boende.

Målgrupper

- Barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden då de aldrig haft möjlighet att inträda på bostadsmarknaden.
- Barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden med anledning av att de har blivit vräkta.
- Barnfamiljer som riskerar att hamna i hemlöshet.

Uppföljning

Handlingsplanens mål ska följas upp av respektive nämnd under den period som planen omfattar. Stadens program mot hemlöshet 2014-2019 kommer att följas upp i sin helhet efter programperiodens slut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets kansli för mänskliga rättigheter.

Kansliet för mänskliga rättigheters synpunkter och förslag

Ett Stockholm för alla är en stad som lever upp till och respekterar barnets rättigheter och inflytande. Staden har höga ambitioner när det gäller arbetet med barns rättigheter där barnperspektivet ska genomsyra alla stadens verksamheter. Det är därför viktigt att stadens styrdokument utgår ifrån ett barnrättsperspektiv och att barn så långt som möjligt är delaktiga i de beslut som berör dem.

Stadens barnombudsman pekade i sin rapport 2017 ut barn i familjer som lever under osäkra boendeförhållanden som en målgrupp som riskerar att inte få sina rättigheter tillgodosedda. Ombudsmannen fann då att konsekvenserna för barn, hur barn upplever situationen, och rätten till information och delaktighet, bör bli en integrerad del av socialnämndens förslag till handlingsplan.

Kansliet finner att handlingsplanen har ett tydligt barnrättsperspektiv och ser det som positivt att planen betonar vikten av att använda barnkonsekvensanalys som verktyg för att omsätta barnkonventionen i handling. Att kompensatoriska åtgärder lyfts fram som centrala i detta arbete bedöms av kansliet som viktiga steg för att minska barns utsatthet och motverka de negativa effekterna som osäkra boendeförhållanden medför.

Handlingsplanen möjliggör även i förlängningen en förstärkning av stadens jämställdhetsarbete. Socialförvaltningens senaste

kartläggning visar att 238 av totalt 342 inrapporterade familjer består av ensamstående kvinnor med barn. Kansliet anser att arbetet för att stärka dessa kvinnors chans till en mer stadigvarande boendesituation är nödvändigt för att nå målet om Stockholm som en jämställd stad.

Kansliet för mänskliga rättigheter föreslår att kommunstyrelsens råd för mänskliga rättigheter ställer sig bakom kansliets promemoria.

Bilagor

1. Socialnämndens beslut § 14, 2018-01-30
2. Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019